

PM Rotel I (Dnr KS 2024/1211)

Promemorian - Inhibition av verkställigheten – en ny ordning för vissa utlänningar vid tillfälliga verkställighetshinder (Ds 2024:23)

Remiss från Justitiedepartementet
Remisstid den 19 februari 2025

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

I dag finns en ordning i Sverige som innebär att en utlänning som ska utvisas i regel beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd om det finns ett tillfälligt hinder mot att genomföra utvisningen. I promemorian *Inhibition av verkställigheten – en ny ordning för vissa utlänningar vid tillfälliga verkställighetshinder (Ds 2024:23)* föreslås en ny ordning för utlänningar som utgör säkerhetshot eller har gjort sig skyldiga till allvarlig eller upprepad brottslighet.

Förslagen innebär att utvisningen som regel ska skjutas upp i stället för att personen får ett uppehållstillstånd när det tillfälligt inte går att genomföra ett utvisningsbeslut.

Utredaren föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2026.

Justitiedepartementet har skickat promemorian till bland annat Stockholms stad för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att förslagen kan bidra till stadens arbete för att öka tryggheten eftersom förslagen syftar till att på ett mer effektivt sätt hantera personer som utgör allvarliga säkerhetshot.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Det är bra att utredaren har lämnat förslag på alternativ till uppehållstillstånd för en utlänning som utgör ett säkerhetshot eller har gjort sig skyldig till brott, när det finns ett tillfälligt verkställighetshinder. Det är viktigt att Sverige har en stark förmåga att hantera personer som utgör ett säkerhetshot eller som har gjort sig skyldiga till allvarlig brottslighet.

I övrigt vill jag hänvisa till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholm den 29 januari 2025

Karin Wanngård

Bilaga

Remiss - Promemorian - Inhibition av verkställigheten – en ny ordning för vissa utlänningar vid tillfälliga verkställighetshinder (Ds 2024:23), dnr KS 2024/1211-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Nuvarande ordning innebär att en utlänning som ska utvisas från Sverige i regel beviljas uppehållstillstånd om det finns ett tillfälligt hinder mot att genomföra utvisningen. Det kan exempelvis handla om att personen riskerar tortyr eller dödsstraff i hemlandet. Denna ordning gäller även om utlänningen utgör ett säkerhetshot eller har gjort sig skyldig till allvarlig eller upprepad brottslighet. Ett sådant uppehållstillstånd kan hindra att utvisningen genomförs direkt, när det inte längre finns något hinder mot det. Det kan även ge utlänningen möjlighet att resa inom EU och ta del av välfärdsförmåner.

En utredare har getts i uppdrag att bland annat lämna förslag på alternativ till uppehållstillstånd för en utlänning som utgör ett säkerhetshot eller har gjort sig skyldig till brott, när det finns ett tillfälligt verkställighetshinder. Syftet är att skapa förutsättningar för en effektivare hantering av återvändandet när verkställighetshindret upphör och att stärka Sveriges förmåga att hantera personer som utgör ett säkerhetshot men som under viss tid inte kan avlägsnas från landet.

I promemorian föreslås en ny ordning för utlänningar som utgör säkerhetshot eller har gjort sig skyldiga till allvarlig eller upprepad brottslighet. Förslagen innebär bland annat att

- verkställigheten av ett utvisningsbeslut som regel ska skjutas upp vid tillfälligt hinder mot verkställighet, i stället för att utlänningen ska beviljas ett uppehållstillstånd
- utlänningen ska under tiden som beslutet är uppskjutet kunna åläggas skyldighet att anmäla sig hos Migrationsverket eller Polismyndigheten samt förbjudas att lämna ett visst område.

Utredaren föreslår vidare att de utlänningar som får ett beslut om inhibition av verkställigheten i stället för att beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd undantas rätt att arbeta och tillgång till flera välfärdsförmåner. Dessa utlänningar ska heller inte omfattas av kommunernas kostnadsansvar. Det innebär att de som får ett sådant beslut inte kommer att ha rätt till ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. Istället föreslås Migrationsverket få ekonomiskt ansvar för dessa individer. Därtill innebär förslagen att den som får ett beslut om inhibition av verkställigheten på grund av ett tillfälligt verkställighetshinder inte ska ha rätt till kommunal vuxenutbildning. Enligt utredaren förväntas detta sammantaget leda till vissa besparingar för kommunerna.

Utredaren föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2026.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 januari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att förslagen i promemorian kan bidra till stadens arbete för att uppnå kommunfullmäktiges mål 3.6. *Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser* eftersom förslagen syftar till att på ett mer effektivt sätt hantera personer som utgör allvarliga säkerhetshot.

Stadsledningskontoret bedömer vidare – i enlighet med utredarens analys – att förslagen om att undanta dessa utlänningar från kommunernas kostnadsansvar samt rätten till kommunal vuxenutbildning kan förväntas leda till mindre besparingar för staden. I övrigt bedömer stadsledningskontoret att stadens ansvar och ekonomi inte påverkas av förslagen som lämnas i promemorian.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.